

Cévní mozková příhoda (CMP).

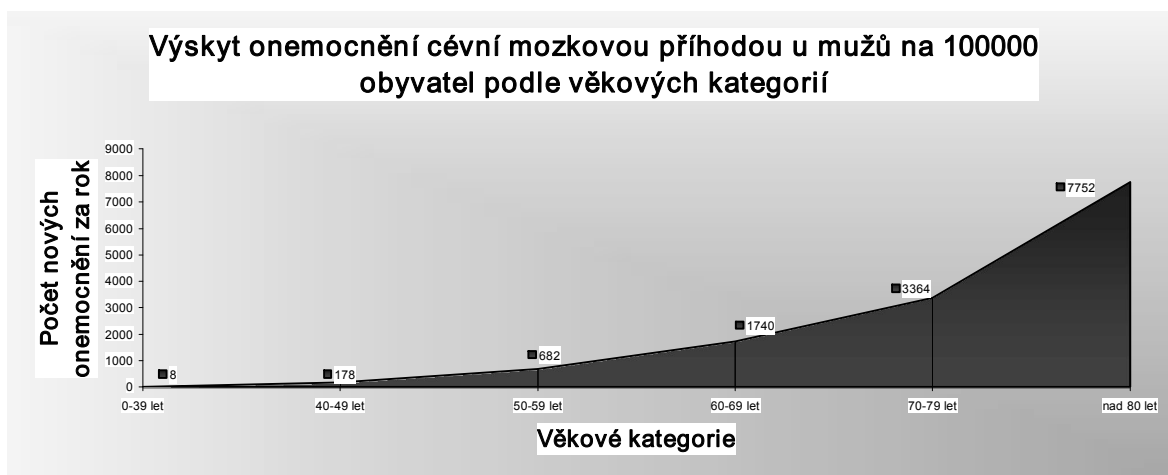
Cévní mozková příhoda (CMP) patří mezi nejzávažnější „civilizační choroby.“ Je třetí nejčastější příčinou úmrtí lidí v průmyslových zemích a jednou z nejčastějších příčin, která vede k částečné nebo úplné závislosti nemocných na pomoci druhých.

Jde v převážné většině případů o onemocnění cév, které způsobí dočasný nebo i trvalý nedostatek kyslíku, glukózy a dalších látek potřebných pro metabolismus buněk centrálního nervového systému. Důsledkem tohoto nedostatku je porucha některých z funkcí mozku jako je např. řeč, myšlení, pohyblivost, apod.

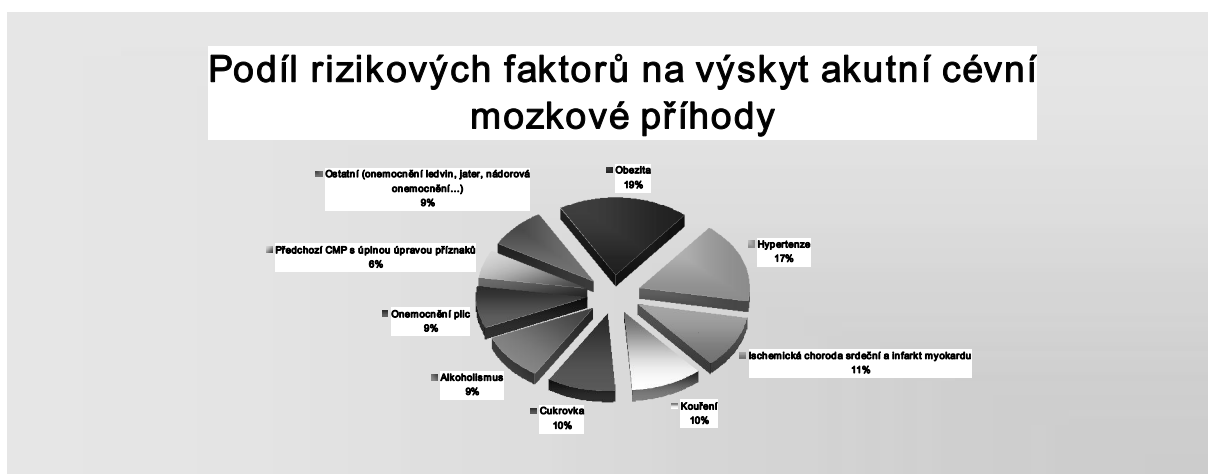
CMP je stav, který přímo ohrožuje život pacienta. Proto je potřeba se vší vážností o tomto onemocnění hovořit, seznamovat se s riziky, prvními příznaky ale i s možností prevence a léčby.

Rizika CMP jsou podobně jako u kardiovaskulárních onemocnění rozdělitelná do dvou skupin:

1. neovlivnitelná, mezi která patří věk, pohlaví, rasa, dědičnost, meteorologické a geografické podmínky
2. ovlivnitelná, tam patří na prvním místě vysoký krevní tlak, cukrovka, vysoká hladina cholesterolu, kouření, nadváha, konzumace většího množství alkoholu, atd.

Je opravdu důležité zdůraznit, že hlavně vysoký krevní tlak, cukrovka a onemocnění srdce významně zvyšuje pravděpodobnost CMP. Ta pak přichází jako blesk z čistého nebe, ale může se i pomalu plížit a krátce dopředu se hlásit jistými příznaky.

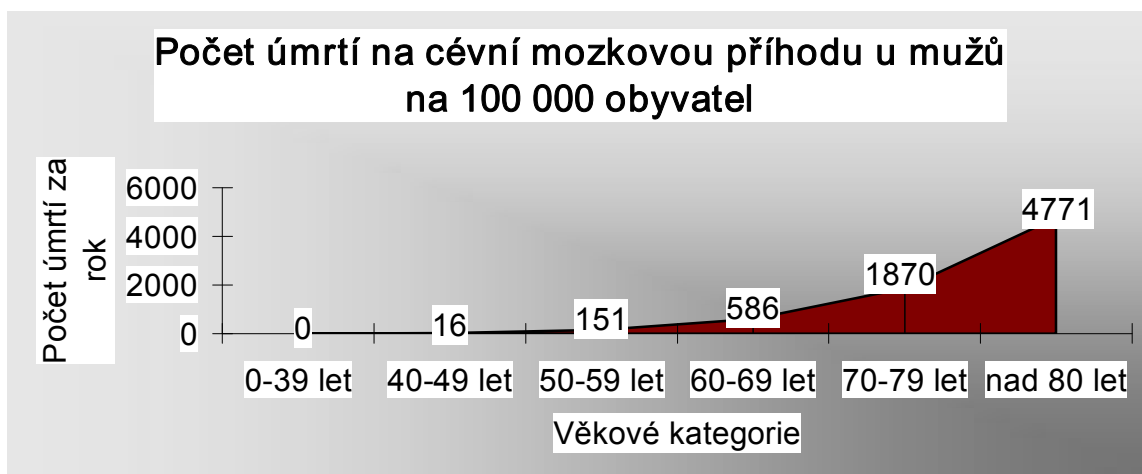
Každý ví, že bolest nebo tlak na hrudi může být příznakem infarktu myokardu či jiného vážného onemocnění srdce. Nikdo by jistě neváhal s konzultací a návštěvou lékaře... Na druhou stranu je řada pacientů, kteří se díky nedostatečné informovanosti a díky zlehčování některých příznaků cévní mozkové příhody, dostávají do ordinace neurologa či praktického lékaře s mnohahodinovým zpožděním. Přitom již několikaminutový nedostatek kyslíku má pro nervovou buňku mozku za následek její smrt a nevratnou ztrátu její funkce.

Banální mravenčení nebo zhoršení citlivosti končetiny, poloviny obličeje, slabost či neobratnost ruky a stejnostranné nohy, točení nebo bolest hlavy, náhlý výpadek zraku na jednom oku, dvojitě vidění, pokleslý koutek úst, neobratnost mluvidel či nemožnost se slovně vyjádřit nebo porozumět mluvnému či čtenému slovu, to všechno mohou být první příznaky blížící se pohromy. Tyto varovné symptomy, které se nezřídka i po krátkém čase upraví, pacient a okolí bagatelizuje a odloží návštěvu odborníka. Přitom jedině lékař může stav správně zhodnotit a celou vzniklou situaci řešit.

V současné době jsou lékaři schopni vyšetřením a s pomocí různých přístrojů zjistit nejen lokalizaci postižení mozku ale i možnou příčinu tohoto postižení. Od toho se pak odvíjí i různé způsoby léčby CMP. Přes moderní diagnostické a léčebné způsoby je úspěšnost lékařů výrazně závislá na včasnosti zahájení terapie a na přidružených onemocněních pacienta, které celý stav komplikují. Nedílnou součástí léčby je vedle léků i intenzivní rehabilitace v tom nejširším slova smyslu.

Nejdůležitější je však pokusit se tomuto onemocnění předcházet. Těžiště prevence leží ve správné léčbě a normalizaci krevního tlaku, efektivní léčbě cukrovky, snížení nadváhy, omezení kouření a konzumace alkoholu ve větším množství.

Dovolte, abych jako neurolog a praktický lékař znovu zdůraznil problematiku vysokého krevního tlaku. Záludnost tohoto onemocnění je zvláště v tom, že tato choroba nebolí, dlouho o ní vůbec pacient neví, neomezuje jej v denních činnostech. Nespavost, nevelké bolesti hlavy, lehké snížení tolerance fyzické zátěže připisuje postupujícímu věku, pracovnímu vyčerpání, stresu apod. Přitom to mohou být příznaky hypertenze, která se později jistě projeví komplikacemi. Tyto se pak léčí vždy hůře a složitěji, než prvotní příčina.

Důsledná léčba všech rizikových onemocnění, pravidelné kontroly u odborníka, správný režim spánku, dostatečná fyzická aktivita přiměřená věku, pitný režim ale i psychická pohoda to všechno jsou hodnotné předpoklady pro prevenci CMP.

MUDr.Pavel Lindovský